

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13695/2022
04.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Величковић, адвокат из ... и Немања Величковић адвокат из ..., против туженог Града Ниша, кога заступа Градско правобранилаштво, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1306/22 од 05.05.2022. године, у седници већа одржаној 04.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1306/22 од 05.05.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П 2093/20 од 28.10.2021. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужилци на име накнаде нематеријалне штете исплати 560.000,00 динара, и то: за претрпљене физичке болове 150.000,00 динара, док је преко досуђених па до тражених 300.000,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован; за претрпљени страх 100.000,00 динара, док је преко досуђених до тражених 250.000,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован; за претрпљене душевне болове услед умањења опште животне активности 250.000,00 динара, док је преко досуђених до тражених 350.000,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован и за претрпљене душевне болове због наружености 60.000,00 динара, док је преко досуђених до тражених 100.000,00 динара тужбени захтев одбијен као неоснован; а све са законском затезном каматом од 28.10.2021. године, као дана доношења пресуде, до исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка исплати 102.375,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1306/22 од 05.05.2022. године, ставом првим, другим и трећим изреке, преначена је првостепена пресуда у одбијајућем делу става првог изреке и у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужени да тужилци, поред досуђеног износа накнаде нематеријалне штете ставом првим изреке првостепене пресуде, исплати: још 50.000,00 динара на име претрпљених физичких болова, још 50.000,00 динара на име претрпљеног страха, још 100.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због умањења опште животне активности и још

40.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због наружености; а све са законском затезном каматом од 28.10.2021. године, као дана пресуђења, до исплате и накнади трошкове парничног поступка од 121.075,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у обавезујућем делу става првог и у преосталом одбијајућем делу става првог изреке.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану одлуку применом члана 408. („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 55/14 ... 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, дана ...01.2019. године, око 11,30 часова, тужила се оклизнула на лед и пала на раскрсници између улица у селу где нема тротоара, услед чега је задобила тешку телесну повреду. Улице нису биле очишћене од снега и леда, а тужила је носила адекватну обућу - снегарице. Комшије су јој помогле да устане и сместили је у оближњу кућу, а зет је тужилу одвезао до Клиничког центра где је оперисана, када јој је уграђена шипка у пределу колена леве ноге до кука, коју још увек носи. У време повређивања тужила је имала 65 година. Вештачењем је утврђено да је критичном приликом тужила претрпела тешку телесну повреду у виду прелома доњег дела леве бутне кости изнад нивоа зглобног заглавка, а лечење тужиле је трајало око седам месеци. Вештачењем је такође утврђено је да је умањење опште животне активности код тужиле 25% и да се огледа у томе што тужила услед задобијене повреде неће моћи да обавља послове који захтевају дуго ходање и стајање, ход по неправилном, успон, форсиран ход, чучањ, ношење тешких предмета и слично, као и да ће ход на кратким релацијама и пословима по равном везане за самопослуживање моћи да обавља са улагањем додатних напора. Код тужиле је после завршеног лечења, присутан оперативни ожиљак на спољашној страни бутине дужине 85мм, ширине 2-3 мм, скраћеност леве ноге за 3цм, искривљеност леве потколенице, смањен обим леве бутине и подколенице у односу на десну, а ход тужиле је приметно гегав и успорен, па је естетски изглед тужиле трајно умањен на горњој граници лаког степена због чега скоро стално, лако повремено и умерено душевно пати, нелагодно и непријатно се осећа унутар породице, а нарочито у непознатом окружењу. Приликом повређивања, за време транспорта, као и касније у току и након завршеног лечења тужила је трпела физичке болове и страх чији су интензитет и дужину трајања нижестепени судови детаљно утврдили и описали у својим одлукама, на које се упућује ради избегавања сувишног понављања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да накнади тужилу тражене видове нематеријалне штете у износима за које је оценио да представљају правичну новчану накнаду у време пресуђења. У преосталом делу, одлучио је одбијањем тужбеног захтева.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно утврдио чињенице од значаја за оцену висине нематеријалне штете, али да је досуђене износе тражених видова накнаде штете прениско одмерио, те је с позивом на члан 200. ЗОО

делимично преиначио првостепену пресуду у одбијајућем делу и тужиљи досудио увећане износе правичних накнада као у изреци. У обавезујућем и преосталом одбијајућем делу, другостепени суд је потврдио првостепену пресуду.

По становишту Врховног суда, неосновано се ревизијом туженог указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Чланом 200. Закона о облигационим односима - ЗОО, прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете као и у њеном одсуству (став 1.). Приликом одлучивања о захтеву на накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2.).

У смислу цитиране законске одредбе следи да новчана накнада нематеријалне штете није циљ, него средство којим оштећени задовољењем животних потреба које не би могао подмирити, олакшава себи живот и чини га подношљивијим, ублажавајући душевни бол услед повређивања, тако да новчана накнада има за сврху да се оштећеном пружи одговарајућа сатисфакција према значају повређеног добра и тежини повреде ради успостављања психичке и емоцијалне равнотеже која је постојала пре настанка штете.

Имајућу у виду наведено, по оцени Врховног суда, правилно је другостепени суд применио члан 200. ЗОО, када је закључио да, с обзиром на утврђене околности конкретног случаја: тежину повреда тужиље, интензитет и дужину претрпљеног бола и страха, последице и степен естетске наружености, а нарочито утврђене трајне последице умањења животне активности и животну доб тужиље (која је у време повређивања имала 65 година), тек досуђени увећани износи тражених видова нематеријалне штете, поред и заједно са износима досуђеним првостепеном пресудом, представљају правичну накнаду којом се може постићи сатисфакција ради успостављања психичке и емоцијалне равнотеже, која је постојала пре настанка штете. У смислу напред изнетог, неосновано ревидент истиче да су досуђене накнаде нематеријалне штете превисоко одмерене, јер је другостепени суд приликом одлучивања о њиховој висини водио рачуна о значају повређеног добра и циљу коме та накнада служи, као и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом.

С обзиром на изнето, без утицаја су и наводи ревизије да тужиљи не припада досуђење накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због наружености будући да је реч о наружености на граници лаког степена. Ово с тога јер код тужиље постоји оперативни ожиљак на спољашној страни бутине дужине 85мм, ширине 2-3 мм, скраћеност леве ноге за 3цм, искривљеност леве потколенице, те смањени обим леве бутине и подколенице у односу на десну, као и гегав и успорен ход, који је као такав приметан и видљив за трећа лица, а због чега тужиља трпи душевне болове, па и по оцени Врховног суда, без обзира на утврђен степен наружености,

тужиљи у конкретном случају припада правична новчана накнада за овај вид нематеријалне штете у смислу члана 200. ЗОО.

Наводи ревизије којима се побија правилност примене члана 277. став 1. ЗОО, предмет су правилне оцене другостепеног суда и без утицаја на другачије пресуђење у погледу одлуке о камати. Затезна камата на правичну новчану накнаду нематеријалне штете тече од дана доношења првостепене пресуде.

Како се осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане одлуке Врховни суд је, на основу члана 414. ЗПП, одлучио као у изреци.

Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић